



„Tako je Isus obilazio sve gradove i sela. Učio je u tamošnjim sinagogama, propovijedao Radosnu vijest o Kraljevstvu i liječio svaku slabost i bolest. A kad vidje mnoštvo naroda, sažali se nad njim, jer bijahu sattrveni i zapušteni kao ovce bez pastira. Tada reče svojim učenicima: *Žetva je velilika, a poslenika malo. Zato molite gospodadara žetve da pošalje poslenike u svoju žetvu.*“

(Mt 9,35-38)

Prazna njiva Gospodnja i beskrajni redovi nezaposlenih

Htjeli bismo Ti – sestro i brate, koji čitate ove retke – barem nakratko usmjeriti pozornost na dva krajnja stanja u suvremenom društvu koja već dugo mirno postoje jedno pokraj drugoga, iako se po naravi isključuju: na jednoj strani zabrinjavajuća nezaposlenost sa milijunima nezaposlenih koji iz državnog proračuna primaju mrvice od društvenog kolača, a na drugoj strani jednako zabrinjavajući nedostatak poslenika na njivi Gospodnjoj sa tisućama nepopunjenih župnih i drugih srodnih radnih mjesta. Zašto se ne dogodi spasonosni odljev nezaposlenih snaga u njivu Gospodnju, u vinograd Gospodnji ?

Povod je ovom razmišljanju nedavno zaključena *Svećenička godina*. Ona je završena, ali naše razmišljanje o svećeništvu, pa i na stranicama ovog glasila, ne bi trebalo prestati. Počevši od ovog broja, objavljivat ćemo na zadnjim stranicama u nastavcima prijevod brošure što ju je izdala KONGREGACIJA ZA KLERIKE pod naslovom *Euharistijsko klanjanje za posvetu svećenikâ i duhovno majčinstvo*.

Zašto se, dakle, barem 5-10% nezaposlenih ne prijavi i ne preosposobi za poslenike u velebnoj žetvi Gospodnjoj ? Jednim potezom riješila bi se, barem donekle, dva goruća pitanja. Među nezaposlenima ima svih vrsta nadarenih ljudi. Ima mnogo čestitih i marljivih. Samoprijegornih i onih koji se ne boje znoja i žuljeva. Ima ribara kakvi su bili prvi Isusovi suradnici. Ima carinika poput Mateja. Ima majstora svih struka: zidara, postolara, remenara, kožara, limara, pekara ... Zašto Gospodar vinograda ne pošalje svoje sluge već u jutarnjim satima pred urede za zapošljavanje da kažu tim ljudima: „*Iđite i vi u moj vinograd pa što bude pravo, dat ću vam.*“? (Mt 20,4)

Očito je da Gospodar žetve treba poseban „soj“ ljudi za svoje poslenike. U što On gleda kad odabire svoje poslenike ? Koje ljudske osobine traži? Što mu je kod tih ljudi najvažnije?

Danas je uobičajeno da se svaki kandidat za neki posao prije stupanja na posao podvrgava nekoj vrsti ispita ili testiranju. Zanimljivo je da je i Isus «testirao» svoje učenike. Evanđelist Ivan je zabilježio kako je izgledao Petrov ispit (Iv 21,15sl). Prvo su Učitelj i učenici uredno doručkovali. Da nitko ne ide gladan na ispit. Onda Isus točno proziva ispitanika kao da mu gleda u indeks ili u osobnu iskaznicu i postavlja prvo pitanje: «*Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me više nego ovi?*» Ne kaže samo «*Šimune*», jer se ne bi znalo na kojega od dvojice Šimunâ misli. Ne pita u množini «*ljubite li me?*» kao ono kad je pitao što ljudi misle tko je on pa je na koncu opet morao pitati dalje dok nije dobio konkretan odgovor jednoga od njih (Petra). Pita osobno, odlučno i konkretno. A pitanje nije baš lagano. Kako na njega odgovoriti ? Može li se ljubav mjeriti ? Kako? Kako bi Petar mogao znati koliko drugi ljube Isusa pa to usporediti sa svojom ljubalju prema njemu? Ne, to je nemoguće znati. Može znati i odgovoriti samo za sebe. Zato Petar ostavlja Bogu da prosuđuje o ljubavi drugih ljudi te odgovara samo ono što zna sigurno: „*Da, Gospodi-*

ne, ti znaš da te ljubim.» Odgovorio je točno. Dobio je za to potvrdu: *«Pasi jaganjce moje!»*. Ali ispit još nije bio gotov. Tu su još dva pitanja. Koja? Možda: Kojim jezicima vlada, u pismu i u govoru? (Danas je to pitanje neizbježno!) Ima li smisla za timski rad? Ima li organizatorske sposobnosti? Ambicije za napredovanje u službi? Plan i program? Metodiku i didaktiku? Ne, ništa od svega toga! Isus i dalje pita isto: *«Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me?»* Stalo mu je da se to ispitno gradivo dovoljno ponovi i učvrsti ne samo u krugu Dvanaestorice, nego i za sva buduća pokoljenja njihovih nasljednika. Da pitanje o ljubavi bude i ostane odlučujuće ispitno pitanje za sve one koje kroz vjekove kani pozvati u svećeništvo. I ne samo u svećeništvo. Jer, „sve što nazivamo pozivom samo je sporedni poziv. Glavni poziv ostaje ljubav prema Bogu.“ (o. Josef Kentenich) I treće je pitanje glasilo jednako: „Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me?“ Petar je znao da Gospodin zna da ga on ljubi. Da zna sve o njemu i o drugima. Zna i za njegovo trostruko zatajenje. I za njegove gorke suze nakon toga. Petar je stajao na tom ispitu pred Gospodinom proziran poput gorskog prozirca. Učitelj zna sve o njemu. On treba još samo prihvatiti sebe tako prozirnog i takav se izručiti Učitelju potpuno u ruke. Da sudbina njegova ne bude više u vlastitim nego u Božjim rukama. Da se više ne opasuje sam kako on želi, kao nekoć kad je bio mlad, nego da ga opasuju drugi kako on ne želi a Bog zbog njegova dobra dopušta. Zato odgovara iz dna duše: „Gospodine, tebi je poznato sve. Ti znaš da te ljubim.“ Nakon tog odgovora Gospodin prenosi na njega najveću odgovornost koja se može natovariti na slabašna ljudska leđa.

L j u b i š l i m e ? Zanimljivo je da je blagopokojni kardinal Kuharić umjesto ovog pitanja upotreb-
ljavao jednu inačicu. O tome je pričao u svećeničkim i vjeroučiteljskim krugovima. Sa svećeničkim
kandidatima razgovarao bi pred ređenje ponaosob. Dakao, pitao bi ih mnoge stvari. Govorio bi im što ih
čeka u svećeništvu. Bodrio bi ih. Davao bi im savjete. A ono glavno pitanje, do kojeg mu je bilo najviše
stalo, glasilo bi otprilike: „Što misliš, jesi li ti obraćen čovjek?“ Želio je reći: Jesi li dovoljno odlijepljen
od ovostranosti i zagledan u onostranost? Ljubiš li toliko da možeš zbog Krista i njegova Kraljevstva
ostaviti i oca i majku, odreći se braka i obitelji, ostaviti „mreže“ i svjetovnu karijeru te poći za onim koji
„nema gdje bi glavu naslonio“ (Mt 8,20)? Krenuti za onim za kojeg znaš da će sigurno završiti na križu?
Priča se da one kandidate koji bi odgovorili da nisu obraćeni ne bi redio. Razumljivo, jer nisu obraćeni i
ne ljube dovoljno!

L j u b i š l i m e ? U ovom za Crkvu (zbog svećeničkih i redovničkih posrnuća) bolnom vremenu
važno je znati da Crkva ne živi toliko od brojnosti svojih duhovnih zvanja koliko od njihove svetosti.
Više živi od onih koji ljube nego od znalaca. Zato joj mora više biti do svetih nego do brojnih svećenika.
Ali valja također imati na umu da i svećenik nosi spas svoje duše u veoma krhkoj posudi. I on je samo
čovjek. Ako dovoljno ne ljubi, sigurno pada. Nije li stoga razboritije umjesto samodopadnog bacanja
drvlja i kamenja na posrnule svećenike početi ozbiljnije i usdnije moliti za njih? Moliti za svetost
budućih svećenika, ali moliti i milosrđe za one koji danas nisu sveti, jer ne ljube dovoljno. To ide
zajedno. Svijet ne poznaje milosrđe. Za prekršitelje ima samo strogu pravednost. Želi strogu kaznu,
uvijek i odmah. Ali Bogu je – na naše sreću – više stalo do milosrđa nego do pravednosti. Vidimo to i na
primjerima apostola: Petar ga je zatajio, Pavao je žestoko progonio njegove sljedbenike, Toma nije
vjerovao da je uskrsnuo ..., ali Božjim milosrđem i milošću svi su postali što jesu (1 Kor 15,10): sveti
svećenici Gospodnji.

Svećenički poziv ne može se usporediti ni s jednim drugim pozivom. Sva druga zanimanja daju ono što
su naučila tijekom studija i prakse. Samo svećenik daje ono što se ne može naučiti: prenosi drugima što
je od Boga primio ređenjem. Znanja koja stekne studijem mogu biti veoma korisna, ali su neznatna u
odnosu na ono što je primio ređenjem. Zato naš sveti Utemeljitelj piše o svećenicima u Oporuci: „Zato
mi je Gospodin udijelio toliku vjeru u svećenike .., zbog njihova reda, da bih se k njima utjecao ako bi
me i progonili. .. Prema njima hoću imati strahopoštovanje, ljubav i poštovanje kao prema svojim
gospodarima. I neću na njima gledati grijeha, jer u njima prepoznajem Sina Božjega, i oni su moji
gospodari. A to činim zbog toga, što na ovom svijetu ne vidim od najuzvišenijeg Sina Božjega ništa
tjelesna osim njegova presvetog Tijela i Krvi, koje oni primaju i jedino oni drugima dijele.“

Sluga Božji Ivan Pavao II. piše: „Poziv na isključivu službu Kristu u njegovoj Crkvi nemjerljiv je poklon
božanske dobrote koji želi biti ustrajnošću izmoljen. Želja je mog srca da se molitva za duhovna zvanja
sve više njeguje. Osobitu vrijednost ima molitva koja je povezana sa žrtvom i patnjom.“

Vrijeme je žetve. Želimo Ti, sestro i brate, obilnu žetvu ljubavi prema Bogu, bližnjemu i svemu stvorenju.
I ne zaboravi molitvu za svećenike!

PREDSJEDNIŠTVO VFZ-a

**MOLITVA ZA SVEĆENIČKA I REDOVNIČKA ZVANJA
sluge Božjeg pape Ivana Pavla II.**

Gospodine Isuse Kriste,

umnoži svojim Duhom pozive za svoju službu.

Ti čitaš u srcima ljudi i znaš da su mnogi spremni slijedite Te i za Te raditi.

Daj mnogima mladim i odraslima

srčanost da prihvate Tvoj poziv,

snagu da se odreknu onoga čega je potrebno za to se odreći,

radosnu spremnost da nose križ povezan s njihovom odlukom

onako kako si ga ti nosio

u sigurnosti uskrsnuća.

Molimo Te, Gospodine Isuse,

zajedno s Marijom, Tvojom svetom Majkom,

koja je u satu Tvoje otkupiteljske žrtve stajala Tebi uz bok,

molimo Te njezinim zagovorom

da i danas mnogi među nama smognu hrabrosti i poniznosti,

vjernosti i ljubavi

da odgovore s „da“

kako je odgovorila ona kad je bila pozvana

da s Tobom sudjeluje u Tvom sveopćem

spasenjskom poslanju.

Amen.

Iz Tajništva:

Novo vodstvo Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca



Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca održala je od 26. do 29. travnja 2010. g. u samostanu sv. Frane u Cresu pod predsjedanjem generalnog ministra franjevaca konventualaca o. Marca Tasca prvi dio svog redovitog provincijskog kapitula, na kojem je izabrano novo vodstvo Provincije.



oo. kapitularci

Prvog dana potvrđen je za tajnika Kapitula o. Nikola Šantek i izabrana su braća za razna kapitularna povjerenstva.

Drugoga dana čitana su izvješća koja se redovito iznose na kapitulima i raspravljano je o njihovom sadržaju.

Trećega dana zasjedanja Kapitula proglašen je izbor novog provincijalnog ministra, **o. Ljudevita Maračića**, kojega su braća prije toga izabrala putem pisama.

Na četvrtoj sjednici Kapitula izabrana su braća za druge važne službe u Provinciji:

za definitore:

- o. Augustin Kordić
- o. Ivan Radeljak
- o. Josip Blažević
- o. Ivan Bradarić
- o. Ivan Poleto

za vikara Provincije:

- o. Josip Blažević

za tajnika Provincije:

- o. Augustin Kordić

za ekonoma Provincije:

- o. Ivan Radeljak



o. Ljudevit Maračić, novi provincijal OFMCap

Iz Tajništva:

Novo vodstvo Svjetovnog instituta Mala franjevačka obitelj, Regija Hrvatska-Slovenija



Već je u siječnju objavljeno u Tajništvo, ali je zbog smjene u Tajništvu ostalo neobjavljeno (za što molimo da nam se oprostite) da je Svjetovni institut *Mala franjevačka obitelj, Regija Hrvatska-Slovenija* (u prijašnjem nazivu: *Regija Rijeka*) na svom izbornom kapitolu u Lovranu 17.10.2009. godine izabrala novu Upravu sljedećeg sastava:

- s. Albina Zec, regionalna predsjednica
- s. Mirjana Pinezić, zamjenica regionalne predsjednice

savjetnice:

- s. Nada Leban
- s. Verica Knežić
- s. Zinka Brulc
- s. Cecilija Mavrinac
- s. Irena Fabris

Novo vodstvo Crnogorske provincije franjevki Bezgrešnog Začeca



Crnogorska provincija franjevki Bezgrešnog Začeca izabrala je na svom redovitom zasjedanju provincijskog kapitulo u Hot i Ri u Albaniji od 25.06.2010. do 01.07.2010. novo vodstvo sljedećeg sastava:

- s. Marijana Merdita, provincijska poglavarica
- s. Lidia Kquira, provincijska vikarica
- s. Drita Kajtazi, provincijska savjetnica
- s. Mira Bašić, provincijska savjetnica
- s. Loreta Lekaj, provincijska savjetnica

SVIM SESTRAMA I SVOJ BRAĆI, KOJE JE BOG PO SLOBODNOM IZBORU NJIHOVIH SUSESTARA I NJIHOVE SUBRAĆE DOZVAO NA MJESTO GLAVNIH POSLUŽITELJA ZAJEDNICE, JER JE OČITO DA IH TU TREBA, OD SRCA ČESTITAMO I ŽELIMO RADOSNO I PREDANO SLUŽENJE, OROŠENO OBILNIM BOŽJIM BLAGOSLOVOM.

„Sva znanost svetaca dâ se sažeti u dvije riječi: **djelovati i trpjeti** iz ljubavi prema Bogu. Tko je te dvije stvari najbolje činio, taj je najveći svetac.“ (sv. Franje Saleški)



Sjednica VFZ-a u Franjevačkom samostanunu u Mostaru 21.lipnja 2010. – foto: fra Bože Milić

ZAPISNIK

sjednice Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, održane u Mostaru 21. lipnja 2010. s početkom u 10.30 sati

Sjednica je prvotno bila zakazana u Međugorju za taj dan s početkom u 10.00 sati, ali se zbog očekivane stiske i gužve u Međugorju predsjednik Vijeća kasnije odlučio za Mostar. Na sjednici su sudjelovali sljedeći poglavari i poglavarice franjevačkih zajednica:

- 1. fra Ivan Sesar OFM** (provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM, Mostar), predsjednik Vijeća
- 2. s.M.Ivanka Mihaljević** (provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Bosansko-hrvatska provincija Prečistog Srca Marijina, Sarajevo), potpredsjednica Vijeća
- 3. fra Lovro Gavran OFM** (provincijal Franjevačke provincije BOSNE SREBRENE, Sarajevo)
- 4. fra Željko Tolić OFM** (provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, Split)
- 5. fra Željko Železnjak OFM** (provincijal Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda, Zagreb)
- 6. fra Josip Sopta OFM** (provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, Zadar)
- 7. fra Ivan Paponja TOR** (provincijal Hrvatske provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša sv. Jeronima, Zagreb)
- 8. fra Josip Blažević OFMConv** (zamjenik fra Ljudevita Maračića, provincijala Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, Zagreb)

- 9. s.M.Nevenka Grgat** (vrhovna poglavarica Družbe sestara franjevki od Bezgrješne, Šibenik)
- 10.s.M.Ružica Barić** (vrhovna poglavarica sestara franjevki Bezgrješnog Začeca iz Dubrovnika)
- 11.s.M.Nelija Pavlović** (provincijska predstojnica Družbe kćeri milosrđa TSR sv. Franje, Hrvatska provincija Krista Kralja, Zagreb)
- 12.s.Franciska Molnar** (provincijska predstojnica Milosrdnih sestara sv. Križa, Đakovo)
- 13.s.M.Leonka Bošnjak-Čovo** (provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Provincija Presvetog Srca Isusova, Split)
- 14.s.M.Franka Bagarić** (provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Provincija Svete Obitelji, Mostar)
- 15.br. Gojko Jelić** (zamjenik s.Nives Kanevčev, nacionalne ministre Franjevačkog svjetovnog reda u Bosni i Hercegovini, Sarajevo)

Zbog zauzetosti neodgodivim poslovima svoj nedolazak su opravdali:

- 1. fra Ivica Petanjak OFM Cap** (provincijal Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića, Zagreb)
- 2. s.M.Anica Jureta** (provincijska predstojnica Sestara franjevki misionarki iz Asiza, Hrvatska provincija sv. Maksimilijana Kolbea, Zagreb)
- 3. br. Mato Batorović** (nacionalni ministar Franjevačkog svjetovnog reda u Hrvatskoj, Ilok)
- 4. s. Mirjana Pinezić** (zamjenica s. Albine Zec, regionalne predsjednice Male franjevačke obitelji, Regija Hrvatska-Slovenija, Rijeka)

Na sjednicu nisu došle, a u Tajništvo nisu do sjednice stigle njihove vijesti da ne mogu doći:

- 1. s.M. Marijana Merdita** (provincijska predstojnica Crnogorske provincije franjevki Bezgrešnog Začeca, Cetinje)
- 2. s.Jasmina Stoić** (predsjednica Svjetovnog instituta misionarki Kristova Kraljevstva, Požega)
(S.Jasmina je nakon sjednice dokazala kopijom svoje elektroničke poruke Tajništvu od 11.06.2010. da je u Tajništvo pravovremeno poslala poruku da ne može doći. Očito je da je bila greška u vezama ili aparatima te poruka nije stigla u Tajništvo. Pred s. Marijanom stajao je posao izbora novog vodstva Provincije te je vjerojatno bila tim zauzeta.)

Osim gore navedenih poglavara i poglavarica na sjednicu su bili pozvani još i:

- 1. fra Mijo Džolan OFM** (ravnatelj Franjevačkog instituta za kulturu mira, Split)
- 2. fra Pero Vrebac OFM** (koordinator projekta «Franjevački izvori»)

Fra Mijo je nazočio trećoj točki sjednice (Financiranje Franjevačkog instituta za kulturu mira), a fra Pero se ispričao da ne može doći zbog vođenja duhovnih vježbi.

Sjednica je imala sljedeći sazivni

Dnevni red:

- 1.** Molitva i pozdrav predsjednika
- 2.** Primjedbe na Zapisnik Plenarne sjednice od 29.01.2010.
- 3.** Financiranje Franjevačkog instituta za kulturu mira (prije rasprave o tome ravnatelj FIKM-a fra Mijo Džolan podnosi izvješće odnosno drži uvodno izlaganje)

4. Projekt «Franjevački izvori» (prije rasprave o tome koordinator projekta fra Pero Vrebac podnosi izvješće odnosno drži uvodno izlaganje)
5. Projekt «Povijest franjevaštva» (prije rasprave o tome čita se predračun projekta što ga je izradio fra Marijan Karaula)
6. Produljenje mandata dosadašnjim članovima povjerenstava odnosno imenovanje novih članova
7. Analiza postojećih povjerenstava i jasnije definiranje djelatnosti svakog povjerenstva
8. Rasprava o Liturgijskom kalendaru franjevačkih zajednica
9. Tiskanje knjige o «Zlatnoj harfi»
10. O gašenju Tečaja franjevačke misionarske karizme (kratka konstatacija)
11. Rasprava o Statutu VFZ-a
12. Predstavljanje «Hrvatskog franjevačkog biografskog leksikona» u Zagrebu (kratko izvješće tajnika VFZ-a)
13. Razno

Da bi se sjednica bolje odvijala i vrijeme korisnije trošilo, sudionici sjednice dobili su u ruke razrađen dnevni red.

1.1. Molitva

Predsjednik fra Ivan Sesar započeo je sjednicu molitvom. Molili smo srednji čas od dana, a potom Molitvu za duhovna zvanja sluge Božjeg pape Ivana Pavla II.

1.2. Pozdrav predsjednika:

Predsjednik je objasnio zašto se sjednica održava u Mostaru umjesto u Međugorju. Spomenuvši potom da su neki ispričali svoj nedolazak (v. gore), pozdravio je prvo nedavno izabrane poglavarice i poglavare (s.M.Franku Bagarić iz Mostara, s.M.Leonku Bošnjak-Čovo iz Splita, fra Josipa Blaževića OFMConv kao zamjenika nedavno izabranog provincijala fra Ljudevita Maračića OFMConv iz Zagreba), onda br. Gojka Jelića kao zamjenika nacionalne ministre FSR-a iz Sarajeva s.Nives Kanevčev, a zatim sve ostale sudionike sjednice i zaželio im ugovodan boravak među braćom u Mostaru i plodan rad na sjednici.

2. Primjedbe na Zapisnik Plenarne sjednice od 29.01.2010.:

Predsjednik je pozvao sudionike da dadnu svoje primjedbe na Zapisnik, ako ih imaju. Nitko nije imao primjedbi. Onda je pozvao na usvajanje Zapisnika. Zapisnik je usvojen jednoglasno.

3. Financiranje FIKM-a Split:

Ravnatelj FIKM-a fra Mijo Džolan jutros je krenuo iz Splita na sjednicu u Mostar, ali je na putu imao neku prometnu nezgodu. Zato se o ovoj točki nije moglo raspravljati dok ne dođe fra Mijo pa se do ručka (u 12.00 h) raspravilo o četvrtoj točki, a nakon ručka (od 13.15 sati nadalje) došla je na red ova točka. Premda su točke br. 3 i br. 4 u radu sjednice zamijenjene, u zapisnik ih, nakon ove napomene, ipak unosim po njihovom redoslijedu u Dnevnom redu.

Predsjednik je zaželio fra Miji dobrodošlicu i dodao "hvala Bogu što se ipak nije dogodilo nešto gore". Fra Mijo je uzvratio zahvalom, a potom prešao na izlaganje. Ukazao je na izvještajne materijale za ovu sjednicu (s listovima raznih boja) koje je podijelio svima i prešao na komentiranje pojedinih stvari.

Na prvom (bijelom) listu iznio je u šest točaka djelatnost Instituta od 06.10.2009. do ove sjednice u 14 točaka:

1. Hrvatska božićna mapa 2009. – HBM 2009. (projekt u tijeku)
2. Prijevod vodiča za animatore PMSS-a (kratica za: Pravda, mir i skrb za sve stvoreno; međunarodna kratica: JPIC = Pravda, mir i integritet stvorenja) (projekt u tijeku)
3. Savjetovanje animatora PMSS-a
4. Savjetovanje dosadašnjih suradnika Instituta
5. Priprema publikacije sociološke analize dr. Inge Tomić-Koludrović
6. Uspostava komunikacije i susreti s dosadašnjim donatorima Instituta.
7. Predstavljanje projekata Instituta u sljedeće 3 godine potencijalnim donatorima
8. Uspostava suradnje s Uredom za promociju društvenog nauka Crkve i s „Iustitia et pax“ HBK i BKBiH
9. Savjetovanje s udrugama i pojedincima glede ekološki i prekogranično kritičnih projekata
10. Promocija vrijednosti PMSS-a u medijima
11. Sudjelovanje na forumu za pomoć pri nalaženju partnera i izradu projektnih prijedloga prekogranične suradnje HR i BiH u Neumu
12. Obnova ureda i tehničke opreme Instituta (projekt u tijeku)
13. Sudjelovanje na međunarodnoj konferenciji JPIC-a u Boliviji
14. Sudjelovanje na europskoj konferenciji JPIC-a u Poljskoj.

Na zelenom listu prikazao je financijsko izvješće Instituta i stanje 21.06.2010. Ukupni prihodi do 21.06.2010. iznosili su 470.146,33 kuna, rashodi su iznosili 293.636,21 kuna, saldo je 176.510,12 kuna, od čega na namjenska sredstva iz HBM za pomoć siromašnima otpada 124.712,46 kuna, a preostalih 51.797,66 kuna ostaje za redovite potrebe Instituta.

Na papiru roza-boje prikazani su troškovi projekta HBM 2009. Oni iznose 444.965,04 kuna.

Na žutom papiru prikazani su, s datumom od 31.12.2009, ukupni troškovi projekta HBM 2009. u iznosu od 444.965,04 kuna, ukupni prihodi od HBM u iznosu od 664.877,50 kuna i saldo od 219.912,46 kuna. Nadalje je iskazan ukupni prihod u fond HBM 2009. za podjelu siromašnim obiteljima do 21.06.2010. u iznosu od 283.612,46 kuna.

Na ljubičastom papiru prikazana je evidencija podjele sredstava iz fonda HBM 2009. do 21.06.2010. Za podjelu je bilo na raspolaganju ukupno 283.612,46 kuna. Podijeljeno je 158.900,00 kuna, ostalo je još za podjelu 124.712,46 kuna.

Konačno, na plavom listu prikazao je troškove za uređenje prostorija Instituta u iznosu od 27.080,00 kuna i prosječne godišnje fiksne troškove Instituta u iznosu od 276.280,00 kuna.

Fra Mijo je podsjetio da je na sjednici VFZ-a od 29. siječnja 2010. zaključeno da se svaka zajednica treba angažirati oko pronalaženja siromašnih obitelji kojima će se dodijeliti sredstva iz fonda HBM 2009. i začudio se da to dosad nije učinjeno i da je ostalo toliko nepodijeljenih sredstava. Zamolio je one zajednice koje još nisu nikoga predložile za dodjelu sredstava da to učine.

Potom se fra Mijo osvrnuo na druge točke iz svog izvješća. Spomenuo je problem Hrvata iz BiH koji žive u Hrvatskoj. Rekao je: *Treba učiniti da bi oni sudjelovali u izborima i životu u BiH. Hrvatska vlada još nije izrekla svoj stav o tome. Ljudi se boje da će, ako sudjeluju u izborima u BiH, izgubiti prava u Hrvatskoj. Nazvao me G. Črpić. On bi želio do srijede skupiti stavove biskupa iz HR i BiH pa bi to predstavio u nedjelju u "Mir i dobro".*

Zatim je iznio prijedlog da Institut izda Duhovno-kulturni (ne turistički!) vodič kroz franjevačke zajednice u HR i BiH. *Tražim vaš konsenzus za to, rekao je fra Mijo. Naravno, mi bismo tražili drugdje pomoć za to. O savjetovanju za animatore PMSS rekao je: Na generalnoj razini dobro se surađuje u tome .. Mi smo preveli s engleskog jedan vodič o tome. Mi bismo ga dotjerali, prilagodili .. i izdali, ako to odobravate.*

Predsjednik Sesar je vratio raspravu na financiranje Instituta: *Vijeće je od siječnja do danas dalo Institutu 100.000,00 kuna, a troškovi hladnog pogona Instituta iznose 276.280,00 kuna. Naša obveza bi bila još 176.280,00 kuna za funkcioniranje Instituta, a vidjeli ste još i razne prijedloge koje je fra Mijo izrekao. Mi smo dopustili da Institut ponovno zaživi i preuzeli smo obvezu za održavanje hladnog pogona Instituta .. Na žalost, mi se stalno vrtimo oko novčanih problema, ali ima i drugih. Ali sad smo na Institutu. Tražim vašu raspravu o tome, jer do siječnja nemamo više sjedenica. Ima li netko pitanje o predračunu i proračunu ? Ako nema, trebali bismo odobriti ... Ako netko ima primjedbi, evo sada ... , a ako nema, onda da izglasujemo pa idemo dalje. Odobravamo li predračun, tj. preuzimamo li obvezu prebaciti Institutu na račun sredstva .. ? Uslijedilo je glasovanje. Svi su bili za.*

Na pitanje fra Lovre Gavrana da li je s mapom bilo sveukupno pozitivno ili negativno fra Mijo je odgovorio da se mapa višestruko isplatila: financijski (pokazatelji su u pismenom izvješću), kulturno, duhovno itd.

Fra Mijo se ponovno vratio na financijska sredstva iz HBM i predložio da svaka zajednica najkasnije do 15. srpnja o.g. nađe po jednu siromašnu obitelj kojoj će se dodijeliti sredstva. Koja zajednica do tog termina ne pronađe nikoga, smatra se da je odustala od toga. Prijedlog je prihvaćen. Na to je predsjednik fra Ivan dodao i drugu varijantu: Svaka obitelj može uzeti mapa koliko hoće, prodati ih i sredstva dati obiteljima koje sama pronađe. I to je prihvaćeno.

Fra Mijo: *Hoćemo li raditi na vodiču za animatore za pravdu mir i integritet svega stvorenoga, da to objavimo, napravimo multimedijalnu prezentaciju .. ? Išli bismo od zajednice do zajednice i to prezentirali. Prijevod je tu, treba ga preraditi. – Imaš li predračun za to? , pitao je predsjednik. – Nemam, ali to ne bi trebalo mnogo stajati, odgovorio je fra Mijo. Predsjednik: Jesmo li za to ? Fra Lovro: Što se tiče knjižice, to je vrlo jeftina stvar, ali što se tiče tog multimedijalnog prezentiranja, ne znam koliko bi to bilo. Predsjednik: Čini mi se da je važno da se sada izda knjižica, a to drugo za siječanj ... S. Franciska (fra Miji): Vi tražite sada za hladni pogon. A što je s drugim projektima Instituta? Predsjednik: Knjižica sada, a ostalo nakon sjednice u siječnju. Fra Mijo, izvoli dalje ! Fra Mijo: Pa, eto .. tražim pravi izraz za ovo: da hrvatski narod iz BiH koji je u Hrvatskoj ima pravo glasovati u BiH .. Predsjednik: Sjećate li se da su se ovo Vijeće i Institut (fra Božo Vuleta) bavili ovakvim stvarima ... Mislim da bismo trebali djelovati .. podržati ovo što rade biskupske konferencije HR i BiH ... Fra Mijo: Izjava br. 6 "Iustitia et pax" ide baš u tom smjeru ... Ja sam im u ime Instituta pa i Vijeća pisao da je to u našem duhu ... Danas u "Večernjem listu" brat Mato Batorović dao je jednu izjavu u ime FSR-a .. Neki novinar bio je tako sarkastičan da pita: Kako to da se fratri u sekulariziranom društvu bave takvim temama ... I nastavio je: "Franjevački duhovno-kulturni vodič" ... , jeste li za to da se prihvatim projekta (koji će trajati oko 2 godine)? Ne očekujem pomoć od VFZ-a, nego da budete za to, a pomoć ću tražiti od drugih. Od vas tražim da mogu doći s fotografom k vama, obaviti razgovore, tražim suradnju ... Mi bismo napravili određene rute po kojima bismo išli ... Glasovanje: Svi podržavaju. – Hvala, uzvikuje fra Mijo i odlazi sa sjednice (u 13.53 h).*

4. Projekt "Franjevački izvori":

Predsjednik: *Pozvali smo koordinatora ovog projekta fra Peru Vrepca da nam prikaže ovaj projekt koji je za nas prevažan, posebno i zbog novca koji još nije uloženi, a Ministarstvo o njemu traži izvješće .. Ne zvuči previše lijepo što novac još nije uloženi .. zbog prozivanja Vlade za ovo i za ono, a ona bi bilo sretna da se to što prije realizira. Zato smo pozvali fra Peru za izvješće, a i ja sam osobno s njim razgovarao .. Nadam se da Vlada neće praviti problema zbog kašnjenja projekta. Fra Pero je zamolio s. Ivanku da prikaže projekt .. Molim s. Ivanku da ...*

Potom je s. Ivanka na temelju fra Perina izvješća (koje ima 9 priloga s ukupno 20 stranica) skraćeno prikazala sadašnje stanje tog projekta:

Dosad je prevedeno 20 djela iz *Životopisa* sv. Franje i sv. Klare. Sedam djela je biblijski lektorirano, franjevačka lektura je obavljena za 16 djela, a jezična za 7 djela. Isplaćeno je šest prevoditelja. Sada se radi na prevođenju *Spisa sv. Franje i sv. Klare* (završetak 20.6.2010.), triju preostalih djela iz *Životopisa* sv. Franje i sv. Klare i lektoriraju se preostala djela.

Da bi se nastavilo što kvalitetnije raditi, fra Pero je pozvao na sastanak franciskanologe. Sastanak je održan u Sarajevu 5. lipnja 2010. Franciskanolozi su usvojili neka konkretna rješenja koja predlažu VFZ-u na odobrenje:

1. Prijevodima *Spisa sv. Franje i sv. Klare* dodati bilješke s fus-notama koje treba prevesti s talijanskog (povjerit će se dr. Draganu Nimcu, Zagreb)
2. Predlaže se sljedeći sadržaj *Franjevačkih izvora*: Uz *Spise sv. Franje i sv. Klare* i njihove *Životopise* uvrstiti i *Svjedočanstva o sv. Franji*, *Papinske dokumente o sv. Franji* i *Dokumente o sv. Klari*, *Dokumente FSR-a* i *Dokumente Trećeg Samostanskog Reda* (oni koji su pisani nakon 13. st. da se uvrste kao dodatak). To bi sve skupa obuhvaćalo 2.200 stranica.
3. Za biblijsko i pojmovno kazalo zamoliti dr. Antu Šoljića, a za imensko i mjesno kazalo te za sinoptičke tabele zamoliti fra Petra Filića.
4. Da bi se olakšala biblijska lektura dr. fra Ivanu Dugandžiću, povjeriti provjeru biblijskih citata u prijašnjim prijevodima hercegovačkim ili splitskim bogoslovima uz manji novčani honorar.
5. Korekturu cijelog teksta na kraju povjeriti dr. Anti Šoljiću.
6. Oblik izdanja *Franjevačkih izvora*: po modelu najnovijeg talijanskog izdanja iz 2004.g., jedan svezak, s futrolom tvrdog kvalitetnog uveza, bordo boje, fini biblijski papir, uz svezak kartica s kraticama djela na hrvatskom i latinskom jeziku i sa sadržajem knjige, u knjizi dvije vrpce bordo boje, naklada: 5.000 primjeraka
7. Uz knjiško izdanje isti sadržaj i u elektroničkoj verziji (CD).

U financijskom izvješću fra Pero navodi za prošlu godinu: u rujnu 2009. primio od tajnice s. Blaženke 120.000,00 kuna, izdaci su bili 111.852,00 kuna, saldo je 8.147,00 kuna. Za 2010. godinu primici su 10.396,71 kuna, izdaci 2.128,94 kuna, saldo je 8.268,42 kuna. Treba isplatiti ukupno 156.163,53 kuna. Predlaže da VFZ odobri da taj iznos isplati tajnik VFZ-a na račune dotičnih suradnika kad on podnese izvješće da je posao završen.

Tako zamišljeni *Franjevački izvori* stajali bi oko 100.000,00 eura. Ako sve bude išlo kako je planirano, *Franjevački izvori* mogli bi izaći iz tiska do kraja 2011. godine.

Franciskanolozi predlažu da uz dosadašnje članove Uredničkog vijeća (fra Rozo Brkić OFM Zgb, Antica N. Čepulić FSR Zgb, fra Marijan Karaula OFM Sar, fra Miljenko Šteko OFM Međugorje i fra Marinko Pejić OFM Sar) u vijeće uđu sljedeći novi članovi: s. Tarzicija Čičmak klarisa Zgb, s. Ivanka Mihaljević ŠSF Sar, fra Augustin Kordić OFM Conv Vinkovci, fra Mirko Kemiveš OFM Cap Varaždin i fra Zvonimir Brusač TOR Split. Važno je da su u projekt uključena sva tri franjevačka reda.

Fra Pero spominje i poteškoće koje usporavaju željeni tempo rada: Fra Serafain Hrkać zbog poteškoća s vidom nije mogao uskladiti svoj prijevod *Spisa sv. Franje i sv. Klare* s kritičkim latinskim tekstom pa je 14.09.2009. angažirao fra Stjepana Pavića; dr. Darko Novaković zbog raznih obveza nije od 16.06.2008. do 12.04.2010. preveo ništa od preuzetog prijevoda *Legende u stilu sv. Klare* pa je 13.04.2010. zamoljen dr. Šimo Demo da to preuzme; prof. Ivan Bekavac nije

zbog slabijeg zdravlja i obveza od 27.12.2008. do danas završio preuzeti prijevod; prijevod *Postupka proglašenja sv. Klare svetom* fra Marijana Dominika Kovača nije načinjen s izvornog starotalijanskog jezika nego s njemačkog pa je zamoljena s. Judita Čovo da načini prijevod sa starotalijanskog.

Nakon ovog Ivankinog iznošenja fra Perinog izvješća predsjednik je zahvalio fra Peri i s. Ivanki i nastavio: *Čuli ste što fra Pero traži. Troškovi su veći od Vladine donacije. Treba to imati u vidu. Ja sam s fra Perom razgovarao i zamolio ga da ne daje više novac nikome u ruke nego na osobni račun ili na račun zajednice kojoj pripada dotični suradnik. Nadam se da ćemo to riješiti i da ćemo tako opravdati sredstva pred Vladom i nekako naći ostatak od oko 20.000,00 eura.*

Fra Željko Tolić: *Fra Pero je dao troškovnik od oko 82.000,00 eura, a sada traži 100.000,00 eura. Zašto sada poskupljenje ?* Predsjednik: *Kad smo tražili donaciju od Vlade, Vlada je bila spremna dati koliko treba i dala je 82.000,00 eura. Bit će vjerojatno još i više troškova. Ali što sad napraviti? Teško je išta rezati i mijenjati. Ako budemo tu išta radili, doći ćemo još u goru situaciju.* Fra Josip Sopta: *Ja sam tu bio prilično involviran prije .. Mislim da su tu dodani nepotrebni troškovi bez našeg pristanka. Drugo, bit će uz to i PDF-verzija pa eventualno nisu potrebni Indeksi.* Predsjednik: *Mislim da su Indeksi potrebni. Vidio sam u njemačkom i talijanskom izdanju i mislim da trebaju ići i u nas.* Sopta: *Šteta da se materijal proširio na više od 1.600 stranica ...* Predsjednik: *Ovdje se pojavljuju tijela koja rade sasvim autonomno, izvan ovlasti VFZ-a. Fra Pero je ipak bio o.k. On daje samo prijedlog, ali što je alternativa tome?* Fra Željko Železnjak: *Što je to što je dodano?* Sestra Ivanka ponovno čita ono što fra Pero predlaže da se doda. Fra Željko Tolić: *Ja držim da trebamo ići samo na Franjevačke izvore, a ne na dodatne stvari, što je fra Peri došlo kao sugestija.* Sestra Franciska: *Ivanka, ja bih Te pitala, Ti si bila na tom sastanku, da nam to ..* Sestra Ivanka: *Nisam bila na tom sastanku, ali to podržavam, ja sam za to.* Fra Željko Železnjak (predsjedniku): *Ti si vidio njemačke i talijanske Izvove. Što kažeš?* Predsjednik: *Samo sam ih površno vidio ... Ne bismo trebali raditi nešto nauštrb nečega drugoga. Ali što oduzeti?* Sestra Ivanka: *Nisam bila na tom sastanku, ali mislim da treba podržati to što fra Pero predlaže.* Fra Željko Tolić: *Ja sam za svako rješenje za koje se svi složimo.* Predsjednik: *Može se dogoditi da Vlada traži novac natrag, ako ga na vrijeme ne upotrijebimo.* Fra Željko Tolić: *Treba iskoristiti sad ta sredstva za Franjevačke izvore, a kasnije dodaci ...* Sestra Ivanka: *Poteškoće koje usporavaju rad su ljudi, a ne ti dodaci ..* Fra Željko Tolić: *Briga Vlade što koči, ona ima uskoro izbore i tražit će ...* Predsjednik: *Mislim da je opravdano ovo što fra Željko kaže. Ovo što kaže Ivanka i ostali ima svoje opravdanje, ali bojim se ..* Sestra Franka: *Nejasno mi je što novac nije utrošen za Franjevačke izvore. Mora li se novac utrošiti baš za Franjevačke izvore ili može i za dodatke?* Predsjednik: *Vlada neće gledati u to. Naslov je isti ... Problem je vremenski a ne sadržajni.* Sestra Franka: *Znači, novac se može dati i za to. Onda neka bude i to, ako netko to može uraditi.* Sestra Ružica: *Jesmo li za to?* Predsjednik: *Jesmo li za to što predlažu franciskanolozima: proširenje Uredništva, unošenje dodataka .. ?* Sestra Ružica: *Koče li dodaci vremenski ?* Predsjednik: *Vremenski ne, to bi se radilo istovremeno, ali financijski ..* Fra Ivan Paponja: *Kako bi bilo da provincije preuzmu određeni broj primjeraka?* Predsjednik: *O tome kasnije, sada odlučujemo jesmo li za to što fra Pero prelaže.* Fra Josip Blažević: *Koliko je to povećanje stranica i troškova?* Predsjednik: *To ne piše ovdje u fra Perinim papirima.* Fra Josip Sopta: *Nemamo svih podataka o tome pa ne možemo o tome odlučiti ..* Predsjednik: *Bit će kasno u siječnju.* Sestra Ružica: *Može to Predsjedništvo uraditi.* Predsjednik: *Može, ako dobije mandat VFZ-a.* Fra Željko Železnjak: *Mislim da bi jedno izvješće o ovome što je učinjeno moglo zadovoljiti Vladu.* Fra Lovro: *Nek skupština dadne mandat Predsjedništvu da o tome odluči. Na sjednicu franciskanologa od njih oko 20 došlo je oko pet. Pitamo se, kolika je težina njihovih prijedloga, ako nije bilo kворuma .. U drugim zemljama ima raznih izdanja Franjevačkih izvora, od 1.200 do 1.800 stranica. Poskupljenje očito ide na te dodatke, oko 30%. Hoćemo li to podržati?* Predsjednik: *Ovo što je fra Lovro rekao točno je. Ako je od toliko franciskanologa došlo njih tek tako malo, onda ...* Fra Željko Tolić: *Ne možemo biti toliko pohlepni. Ipak smo tražili novac za Izvove, a sad hoćemo toliko ..* Fra Ivan Paponja: *Predsjednica Vlade je rekla da neće moći dati*

koliko je obećao Sanader. (Sestra Ivanka ponovno čita dodatke koje fra Pero želi uvrstiti.) Predsjednik: *Možemo i djelomično uvažiti taj projekt, npr. ne moramo uvrstiti Svjedočanstva o sv. Franji, Papinske dokumente o sv. Franji ... Stavljam na glasovanje prvo fra Perin prijedlog da se uvrste dodaci, tj. Svjedočanstva o sv. Franji, Papinski dokumenti o sv. Franji, Dokumenti o sv. Klari, Dokumenti FSR-a i Dokumenti Trećeg Samostanskog Reda. Ukupno 2.200 stranice. Tko je za? Samo tri glasa su za. Prijedlog nije prošao.* Predsjednik: *Prijedlog broj 2: Što mislite da bi trebalo djelomično usvojiti?* Fra Željko Tolić: *Nema smisla ni djelomično glasovati.* Predsjednik: *Tko je za to da uopće raspravljamo o djelomičnom usvajanju?* Fra Lovro: *Što obuhvaća ono osnovno u Franjevačkim izvorima?* Predsjednik: *Ponavljam, molim malo strpljenja. Tko je za to da otvorimo raspravu o djelomičnom rješenju?* Devet glasova za, šest protiv. Predsjednik: *Što mislite da treba izbaciti, a što uvrstiti? Otvaram o tome raspravu.* Sestra Franka: *Ja sam za dokumente Trećeg samostanskog i Trećeg svjetovnog reda (s. Ružica potvrđuje). Izbaciti Svjedočanstva o sv. Franji, Papinske dokumente i Dokumente o sv. Klari.* Fra Josip Sopta: *Bolje bi bilo dati mandat nekom vijeću da u dogovoru s Vrepcom to uradi, jer drugo je na papiru, a drugo je u stvarnosti .. (predsjednik dopunja:) .. uvažavajući našu odluku da nećemo sve uvrstiti.* Fra Željko Tolić: *Jesu li dovoljna naša sadašnja sredstva da to platimo?* Sestra Ivanka: *Nisu, ali ja sam prva koja će dati za to.* Predsjednik: *Sopta je dao po mom mišljenju dobar prijedlog: da neko vijeće s Vrepcom to uradi, uvažavajući da nećemo odustati od toga da nećemo uvrstiti sve.* Fra Josip Sopta: *Što ako projekt padne pred Vladom?* Predsjednik: *Jeste li za to da se dadne mandat Predsjedništvu VFZ-a da to riješi?* Uslijedilo je glasovanje. 12 glasova za, 1 neodlučan (a predsjednik i potpredsjednica nisu mogli glasovati).

Glede rasprave o fra Perinom prijedlogu da se Franjevački izvori izdaju kao što su to izdali Talijani (vidi gore) predsjednik je rekao da je o tome sada prerano govoriti.

Na predsjednikov upit tko je za to da se isplata honorara suradnicima ispaćuje kako predlaže fra Pero svi su se složili s tim prijedlogom. Potom se prešlo na raspravu o proširenju Uredničkog vijeća za Franjevačke izore. Predsjednik: *Na temelju čega se došlo do ovih imena? Neka svatko kaže za sebe.* Sestra Ivanka: *Ja mogu reći za sebe. Mene je pitao fra Pero da prihvatim umjesto s. Blaženke i ja sam prihvatila. Za druge ne znam.* Predsjednik: *Jeste li za proširenje Uredničkog vijeća kako predlaže fra Pero?* Svi su za. (Prekid sjednice u 11.50 zbog ručka.)

5. Projekt "Povijest franjevaštva":

Sestra Ivanka čita tekst fra Marijana Karaule o predračunu (što ga je on poslao u Tajništvo). Fra Marijan daje orijentacijsku cijenu u BiH: oko 550 stranica formata 17x24, tvrdi uvez, bezdrvni ofset-papir, s ukrasnom vrpcom:

- Ako se tiska 1.000 primjeraka, cijena bi iznosila oko 6.200 eura ili 6.2 eura po primjerku. Honorar prevoditelju i PDV nisu uračunati.
- Ako se tiska 2.000 primjeraka, cijena bi iznosila 8.650 eura ili 4.3 eura po primjerku. Honorar prevoditelju i PDV nisu uračunati.

Predsjednik: *Tu su dva pitanja: Koliko to košta i koliko smo spremni to kupovati? Visoka naklada nema smisla, ako to nećemo kupovati. Nema smisla gomilati, nemamo ni prostora. Mislim da nema smisla tiskati 2.000 primjeraka. To je mnogo.* Fra Željko Tolić: *Nema previše knjiga iz franjevaštva, a sve naše zajednice imaju svoje odgojne zavode. Držim da je ovo dobra knjiga i da ju treba tiskati. Objavili smo mnoge manje vrijedne knjige pa bi trebalo objaviti i ovu, ako se ikako nađu sredstva.* Sestra Franciska: *To je na mjestu, samo kada to tiskati? Da li kada budu gotovi Franjevački izvori?* Predsjednik: *Može pričekati. Željko ima pravo. Ima utemeljenja. Franjevačkih stvari nikad dosta.* Fra Željko Železnjak: *Ja sam za to da svaka zajednica treba reći koliko primjeraka hoće.* Predsjednik: *Ne treba nam 2.000 primjeraka, možda 1.000. Jesmo li za to da ovaj projekt ide odmah u realizaciju?* Glasovanje: svi su za (da odmah ide u realizaciju).

Predsjednik: *Koliko koja zajednica uzima? Javlja se, ako sam dobro stigao zapisati: fra Lovro minimum 200, fra Josip Sopta 60, fra Željko Tolić 150, fra Josip Blažević 100, fra Željko Železnjak 150 (ili 200?), fra Ivan Paponja 50, s. Ivanka 80, fra Ivan Sesar 150, s. Nelija 30, s. Ružica 30, s. Franciska 50, s. Nevenka 30, s. Leonka 30, s. Franka 50. Na predsjednikov prijedlog svi su prihvatili da se tiska 1.500 komada.*

Predsjednik: *Sada imamo jednu važnu temu: povjerenstva. Trebali bismo vidjeti što raditi u budućnosti. Ali idemo po redu.*

6.1. Povjerenstvo za apostolat i evangelizaciju:

Ono se bavilo praktično samo "Zlatnom harfom", iako nosi puniji naslov nego što je "Zlatna harfa". U različitim biskupijama postoji različit pristup prema "Zlatnoj harfi", ali mi se toga ne trebamo .. Fra Željko Tolić: Istina je da se oni bave samo "Zlatnom harfom", i to rade dobro. Ali možda im mi možemo dati teme. Evo teme: 1212. godine sv. Franjo je došao u Hrvatsku. Neki vid proslave toga mogu oni preuzeti. Predsjednik: Ima mnogo toga tipično franjevačkog, ovi ljudi su glazbenici i samo se time bave. Sestra Franciska: Imali su pokušaj kalendara, da to urade, ali to nisu ... Predsjednik: Onda treba njima dati ime "Zlatna harfa" i neka to rade. Sestra Ružica i sestra Ivanka su također za to. Fra Željko Tolić: Ali opet ne možeš izbaciti naslov "apostolat i evangelizacija". Predsjednik: Ove osobe su sve glazbenici, mislim da ih treba nazvati "Zlatna harfa", a nekome drugome dati ... Fra Ivan Paponja: Netko mora raditi i apostolat i evangelizaciju. Sestra Franciska: Oni su pitali da li će im netko dati program ili će ga oni sami praviti. Mi smo im davali, ali ... Fra Josip Sopta: Ta povjerenstva nisu za sebe samostalno, mi im trebamo davati programe, oni su tijela VFZ-a .. Sestra Ružica: Oni su dugo u tome, i po deset godina, a mi se mijenjamo svake tri godine, oni više znaju što treba ... Sestra Franciska: Ono što je fra Mijo govorio vrlo je široko. Treba staviti to pod njegov Institut .. Fra Željko Tolić: Ne može se to staviti pod Institut. Ja bih radije ugasio nešto drugo nego apostolat i evangelizaciju, jer to je nešto franjevačko... Oni su radili nekad i mimo nas. Stavljali nas pred gotov čin. Razdvojimo to: "Zlatnu harfu" i "Apostolat i evangelizaciju"... Dajem dva čovjeka: fra Ivana Nimca i fra Stipu Nimca. Evo, Stipe Nimac neka bude začetnik ovog projekta "Apostolat i evangelizacija". Tko je za to? Svi.

Prije nego što se prešlo na glasovanje o produljenju odnosno davanju mandata u "Zlatnoj harfi" s. Nelija je predložila da se umjesto s. Mirjam Gadža stavi s. Danijela Škoro, a već prije sjednice u Tajništvo je došao prijedlog s. Franciske da se umjesto s. Monike Hančić stavi s. Branka Čutura pa se glasovalo o mandatu za:

- **s.M.Slavicu Kožul** (Šk.ss.franjevke KK, Mostar) – produljenje mandata
- **s.Nedjeljku Milanović-Litre** (Šk.ss.franjevke KK, Split) – produljenje mandata
- **s.M.Lucijanu Bobaš** (Šk.ss.franjevke KK, Sarajevo) – produljenje mandata
- **s.M.Branku Čutura** (Milosrdne sestre sv. Križa, Đakovo) – prvi mandat
- **s.M.Danijelu Škoro** (Družba kćeri milosrđa TSR sv. Franje, Zagreb) – prvi mandat
- **s.Hildu Švarcmajer** (FSR, Zagreb) – produljenje mandata

Vijeće je jednoglasno svima produljilo odnosno povjerilo mandat (na tri godine).

6.2. Povjerenstvo za studijsku i izdavačku djelatnost:

Predsjednik: *Imamo poteškoća i kod ovog povjerenstva. Neki izdaju i bez njih, što onda trebaju oni raditi? Ništa im nije ostalo, jer Fontes franciscani idu bez njih. Fra Željko Tolić: Predlažem da se napiše dopis svim pročelnicima da nitko bez ovog pročelnništva ne izdaje ništa (osim ovog projekta Fontes franciscani, što smo odobrili). Umjesto fra Milana Lončara predsjednik je predložio fra Ivana Ševu te dodao: Ima li tko primjedbi? Treba li još koga dodati? Fra Željko Tolić: Marijana je iritiralo to što se tiskalo mimo njegova povjerenstva. On ne bi bio protiv toga da i*

dalje bude pročelnik, kad ga se ne bi mimoilazilo. Predsjednik: Nitko ne predlaže nikoga novog? Hoćemo li Marijana mijenjati kao pročelnika? Potom je fra Josip Blažević predložio fra Ivana Bradarića OFMConv. Sestra Nevenka je predložila iz svoje zajednice s. Valeriju Kovač, ali će konačno javiti tek kad je upita. Stavljani su na glasovanje:

- **fra Ivan Ševo OFM** (Herc. franj. provincija, Mostar), pročelnik
- **fra Gabrijel Jurišić OFM** (Franj. provinc. Presv. Otkupitelja, Split)
- **fra Marijan Karaula OFM** (Franjevačka provincija BOSNA SREBRENA, Sarajevo)
- **fra Ivan Bradarić OFMConv** (Hrv. prov. sv. Jeronima franjev. konv., Zagreb)
- **s.M.Valerija Kovač** (Družba ss. franjevki od Bezgrješne, Šibenik)

Vijeće je jednoglasno svima produljilo odnosno povjerilo mandat (na tri godine).

6.3.Povjerenstvo za duhovnost:

Kao uvod predsjednik je naveo da se dogodio previd te nije zapaženo da je članovima tog povjerenstva istekao mandat. O produljenju ili neproduljenju mandata trebalo je odlučivati na prošloj sjednici, ali to nije učinjeno. Kazao je da je na prošloj sjednici Vijeće dalo s. Renati Mrvelj ovlast da može u dogovoru s poglavaricama i poglavarima tražiti kandidate za članove povjerenstva. Ona je poslala u Tajništvo listu kandidata (kasnije i drugu listu, dodavši još jednu osobu), ali je sebe i te ljude promatrala kao da već imaju mandat te zakazala radnu sjednicu za 12.travnja 2010. Tajnik je pregledao zapisnike sjednica i ustanovio je da nitko od tih ljudi nema mandata i da nema temelja za isplatu putnih troškova tim osobama. Javio je to predsjedniku, a predsjednik mu je naložio da napiše u njegovo ime pismo s. Renati neka otkaže sastanak. Sestra Renata se na to naljutila, oštro je reagirala prema tajniku. Nazivala je i bivšu tajnicu. Konačno je svim članovima Vijeća poslala materijal od 15 stranica ...

Fra Željko Tolić: *Bilo je i prije tih nesporazuma. Postoje i godine i sve, ali s njom ne ide, ne možeš razgovarati. To se povjerenstvo monopoliziralo. Ja bih to nekako raščistio ...* Fra Lovro: *Nitko me nije pitao za Ešegovića.* Predsjednik: *Mene nitko nije pitao za Čurčića.* Fra Josip Blažević: *Radije ne bih bio u tom povjerenstvu.* Fra Željko Železnjak: *Moramo reći da je ono (to povjerenstvo) mnogo stvari proguralo, ali ako je došlo do nečega .., ovo Vijeće ima pravo to raščistiti.* Predsjednik: *Ona to želi i voli, činjenica je da će ona to uzeti kao smak svijeta ...*

Sestra Ružica: *Naš propust je da nismo registrirali istek njezina mandata ..* Fra Željko Tolić: *Ne sjećam se detalja, ali uvijek je dobro da se nekoga ukloni, ako ...* Sestra Ružica: *Propusta je bilo, ali možemo s. Renatu i ne izabrati ...* Predsjednik: *Predlažem tajno glasovanje.* Fra Lovro: *Što točno glasujemo?* Predsjednik: *De iure ona nije izabrana, nema mandat, glasujemo da li ju ponovno biramo.* Fra Željko Tolić: *Kako točno glasi ...?* Predsjednik: *"Da li si za to da povjerimo novi mandat s. Renati?"* Nazočnih je petnaest članova Vijeća s pravom glasa. Listići su podijeljeni, potom skupljeni te javno prebrojeni. Rezultat: jedan za, četrnaest protiv. Sestra Ivanka: *Renata traži odgovor.* Fra Lovro: *Ja tu siječem, ne objašnjavam. Zahvaliti za sve, ali reći: s. Renata nije više pročelnica ..* Predsjednik: *Tako je. Javiti. Što dalje, sa ostalim kandidatima?* Sestra Franciska: *Od nas je s. Branimira dobila dozvolu.* Fra Željko Tolić: *Treba sve njih ...* Fra Josip Blažević: *Mene je pitala, ali ja se želim povući.* Fra Josip Sopta: *Evo, imamo Blaževića. neka bude mandatar za traženje kandidata za Povjerenstvo za duhovnost.* Fra Josip Blažević: *Ja sam ovdje prvi put i to ne zbog Povjerenstva za duhovnost nego kao zamjenik provincijala, pa ne bih ..* Predsjednik: *Uzmimo neku č.s. za mandataru. Tko ima kandidata za to?* Sestra Ivanka: *Konventualci. Fra Josipe, imate li Vi nekoga za to?* Predsjednik (fra Željku Železnjaku): *Željko, hajde probaj Ti nekoga svoga nazvati i naći za mandataru ..* U međusobnom razgovoru provincijala čuli su se prijedlozi "Kemiveš OFMConv" ili "Poletu OFMConv". Potom je fra Željko Železnjak telefonirao s fra Mirkom Kemivešom i javio mu da ga predlaže za mandataru za Povjerenstvo za duhovnost. On je odgovorio da želi znati što je njegov zadatak i da svaka zajednica predloži nekog svog člana. Stizali su prijedlozi: Predsjednik: fra Ljubo Kurtović, fra Željko Železnjak: fra Zoran Bibić, s. Leonka: s. Judita Čovo, fra Željko Tolić: fra Mijo Šabić, s. Nelija: s. Slavica Vikić, s. Franka: s. Leopoldina Kovačević, s. Franciska: s. Gabrijela-Tea Damjanović. Svima je izgla-

san mandat. Zaključeno je da se pročelniku Kemivešu pošalje dopis s imenima svih članova, a njima kopija tog dopisa.

6.4. Biranje trećeg člana Predsjedništva VFZ-a:

Predsjednik napominje da Statut traži da se glasuje tajno, ali ne traži se da kandidat dobije apsolutnu većinu. Nakon pregledavanja glasačkih listica rezultat je bio ovaj: Po jedan glas dobili su s. Franciska, s. Ružica, s. Leonka, fra Ivan Paponja i fra Lovro Gavran. Po dva glasa dobili su fra Josip Sopta, s. Franka i fra Željko Tolić. Tri glasa dobio je fra Ljudevit Maračić. Jedan listić bio je nevažeci (na njemu je bio samo usklik).

Fra Josip Blažević je javio fra Ljudevitu i pitao da li prihvaća. On je odgovorio da je nevozač, zato teško putuje, pa ako je njegova dužnost u Zagrebu, prihvaća. Vijeće je prihvatilo njegov uvjet i potvrdilo ga za trećeg člana Predsjedništva (na 3 godine).

6.5. Biranje pomoćne tajnice VFZ-a:

Budući da je još prije sjednice dobiven pristanak s. Mile Begić i njezine provincijalke s. Franke, Vijeće je jednoglasno produljilo mandat s. Mili kao pomoćnoj tajnici VFZ-a na tri godine.

7. Analiza postojećih povjerenstava i jasnije definiranje djelatnosti svakog povjerenstva:

To je već riješeno, kad se raspravljalo pojedinačno o svakom povjerenstvu.

8. Rasprava o Liturgijskom kalendaru franjevačkih zajednica:

Predsjednik: *Razgovarao sam sa fra Antom Crnčevićem i on je obećao da će korigirati svoju dosadašnju praksu. Liturgijski kalendar će biti gotov do početka adventa.*

9. Tiskanje knjige o "Zlatnoj harfi":

Pročelnik fra Petar Antun Kinderić nije uspio pouzdano doznati koliko bi to stajalo pa se nije moglo o tome raspravljati.

10. O gašenju Tečaja franjevačke misionarske karizme:

Samo kratko konstatirano da je to zaključeno na prošloj sjednici.

11. Rasprava o Statutu VFZ-a:

Predsjednik: *Predlažem da do siječnja svatko od nas dadne primjedbe na Statut pa da ga u siječnju izglasavamo. Prihvaćeno.*

12. Predstavljanje "Hrvatskog franjevačkog biografskog leksikona" u Zagrebu:

Samo je konstatirano da je Leksikon predstavljen u Zagrebu, Rijeci i Sarajevu. Predsjednik je predložio da svaka zajednica dadne svoje primjedbe na Leksikon pa da se u budućim izdanjima to ispravi. Fra Josip Sopta: *Bogišić me nazvao i rekao da želi predstaviti Leksikon u Dubrovniku. Bogišić je odozdol ...* Predsjednik: *Može, ..*

13.Razno:

13.1. Potpisan ugovor između VFZ-a i tajnika VFZa-a 19.03.2010: Uzeto na znanje.

13.2. Naručivati Iuridica franciscana: Uzeto na znanje

13.3. Platiti Liturgijski kalendar, tko još nije platio:

13.4. Platiti članarinu, tko još nije platio:

Za 13.3. i 13.4. provincijali i provincijalke su rekli tajniku da im pojedinačno pismeno javi koliko i za što duguju. Tajnik će to učiniti, kad dozna od tajnice HUVRP/ HKVRP koliko je koja zajednica dobila u drugoj rati iz državnog proračuna (pa 20% od toga ide za članarinu). Fra Ivan Paponja, predsjednik HKVRP, rekao je da druga rata iz Proračuna stiže u lipnju (ili srpnju?) pa tajnik VFZ-a može dobiti od tajnice te podatke.

13.5. Tajnik je zamolio provincijale i provincijalke da mu pošalju, koji imaju, najnovije tabule ili razmještaje osoblja i da javljaju promjene, jer to olakšava rad Tajništvu.

13.6.: Tajnik priopćio da je kompjutor u Tajništvu "zagušen", da jedva radi. Nadogradnja je nemoguća. Treba novi. Printer u boji je nepopravljiv (ustanovio servis SENSO). Treba novi. Predsjednik je to odobrio.

13.7.: Tajnik je iznio želju s.Hedvige, karmelićanke (koju je ona izrekla u Tajništvu) da želi nazočovati budućim sjednicama VFZ-a. Na predsjednikov prijedlog Vijeće je usvojilo sljedeće: Ako njihovo službeno tijelo (č.majka ili udruga samostana) pošalje službeno dopis, dobit će službeno i odgovor.

13.8.Potpis u listu nazočnih (na ovoj i prošloj sjednici): Na ovoj sjednici bilo je 15 (petnaest) poglavara i poglavarica. Svi su se potpisali. Nadopisali su se i u listu od prošle sjednice.

13.9. Na predsjednikov prijedlog svi su se složili da sljedeća, plenarna sjednica VFZ-a bude u prostorijama Tajništva HUVRP i HKVRP u Zagrebu, Prilaz Gjura Deželića 75, u petak i subotu u onom tjednu kad se održava Svećenički tjedan.

Zatim je predsjednik zahvalio svima.

Na margini sjednice:

- Fra Željko Železnjak spomenuo je da braća kapucini 13.10.2010. slave 400. obljetnicu dolaska u Hrvatsku.
- Br. Gojko je rekao: *Prvi put sam ovdje, drago mi je .. Onda je pozvao da se i sa oltara kaže koja riječ o FSR-u, jer velika je stvar kad fratar sa oltara kaže koju riječ o FSR-u.*
- s.Nelija je rekla da njezina družba 3.10.2010. slavi 90. obljetnicu. Dolazi kardinal Sodano. *Dodite!*

Predsjednik je upitao da li još netko želi nešto reći, a kad se nitko više nije javio, završio je sjednicu u 16.35 sati.

P.s.:

Kad je zapisnik već bio napisan i stavljan kao "atačment" da ga se pošalje predsjedniku i potpredsjednici na odobrenje (05.07.2010.), zamjenica i tajnica s. Nevenke priopćila je u telefonskom razgovoru s tajnikom VFZ-a da s. Valerija Kovač ne može prihvatiti članstvo u Povjerenstvu za studijsku i izdavačku djelatnost.

Zapisničar:

Anto Matković, tajnik VFZ-a

Pregledali i odobrili:

1.fra Ivan Sesar, predsjednik VFZ-a

2.s.M.Ivanka Mihaljević, potpredsjednica VFZ-a

PREDSTAVLJEN
HRVATSKI FRANJEVAČKI BIOGRAFSKI LEKSIKON
Zagreb, Kaptol 29a, dvorana Vijenac, 12. svibnja 2010. u 19.30 sati

Hrvatski franjevački biografski leksikon u izdanju *Vijeća franjevačkih zajednica u HR i BiH* i *Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža* svečano je predstavljen javnosti 12. svibnja u Zagrebu. Nakon predstavljanja slijedila je prigodna zakuska s druženjem.

Predstavljanju su nazočili mnogi uglednici iz crkvenog života: zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić i pomoćni zagrebački biskup Valentin Pozaić, predsjednik Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i provincijal Hrvatske provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša sv. Jeronima fra Ivan Paponja, predsjednik Vijeća franjevačkih zajednica u HR i BiH i provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM fra Ivan Sesar, provincijal Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Željko Železnjak, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Željko Tolić, provincijal Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića fra Ivica Petanjak, vikar Franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Marijan Karaula, provincijska predstojnica Milosrdnih sestara sv. Križa s. Franciska Molnar, nekoliko izaslanica provincijskih predstojnica ostalih franjevačkih i nefranjevačkih ženskih redovničkih zajednica, nacionalni ministar FSR-a u Hrvatskoj br. Mato Batorović te mnogobrojni franjevci i franjevke i predstavnici kulturnog i akademskog života. Dvorana je bila puna. Zacijelo bi bila dupkom puna pa i okolni hodnici bi bili ispunjeni, da je termin predstavljanja mogao biti objavljen dovoljno vremena unaprijed.

Prvo, nešto o samoj organizaciji predstavljanja. S franjevačke strane velik dio posla obavila su braća iz Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda na čelu s provincijalom fra Željkom. Uz fra Željka treba svakako spomenuti i fra Emanuela Hoška. Fra Željko je s kardinalom Bozanićem dogovorio datum predstavljanja Leksikona. Bilo je teško naći termin na koji kardinal može doći. Fra Željko je angažirao svoju subraću i u distribuciji Leksikona nekim franjevačkim zajednicama, i u dopremi Leksikona u Tajništvo. Leksikografski zavod Miroslav Krleža preuzeo je tiskanje i slanje pozivnica. Gospođa Ožić iz Leksikografskog zavoda i ja sastavili smo listu adresa uzvanika za predstavljanje - ona za osobe iz kulturnog i akademskog života, a ja za osobe iz crkvenog života i napose iz franjevačkih zajednica grada Zagreba. Izmijenili smo međusobno liste adresa tako da smo oboje imali cjelovitu listu uzvanika. Od trenutka kad je provincijal fra Željko s kardinalom Bozanićem našao odgovarajući zajednički termin za predstavljanje Leksikona pa do samog predstavljanja nije bilo mnogo vremena. Dosta vremena uzelo je tiskanje pozivnica. Nije bilo više vremena za slanje pozivnica poštom izvan Zagreba. Zato sam poslao elektroničku pošiljku.

Samo predstavljanje Leksikona imalo je četiri točke. Govorila su četiri govornika, svaki sa svoje točke gledišta, a između njihovih govora program je glazbeno pratila svojim prigodnim glazbenim točkama klapa *Nostalgija*. Pjevala je o *Divici Mariji*, *O omiškoj stini*, *Dok Cetina teče ...*, a na kraju programa otpjevala je *Ludo more* i *Kroacijo, iz duše te ljubim*. Nakon toga otišli smo na zakusku i druženje.

Prvi je govorio naš predsjednik fra Ivan Sesar. Govorio je točno devet minuta. Prvo je pozdravio sve nazočne, zaželio da se ugodno osjećaju i pozvao da se svi zajedno radujemo što je Leksikon trudom mnogih marljivih ruku nakon mnogo godina ugledao svjetlo dana. Zahvalio je svima koji su zaslužni za nastanak Leksikona : Bogu što je dao hrvatskom narodu tako bogatu franjevačku baštinu, Leksikografskom zavodu što se prihvatio tiskanja, zatim autorima biografija, urednicima, tiskarskom osoblju i ostalima. Podsjetio je da se u pojedinim franjevačkim provincijama u hrvatskim krajevima već u 18. stoljeću nastojalo sakupiti i objaviti podatke o značajnijim franjevačkim likovima. Svi su ti materijali poslužili i pri nastanku ovog Leksikona pa je Leksikon kruna rada i ondašnjih autora i naša zahvala njima. Naglasio je da je pojavak Leksikona povijesni trenutak za franjevačku leksikografiju u Hrvata, ali i za leksikografiju uopće.

Drugi govornik bio je glavni ravnatelj Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža, Vlaho Bogišić. Govorio je slobodno, bez čitanja, točno 15 minuta. Istaknuo je „*četiri biografska momenta*“ koje je povezo s osobama kardinala Bozanića, s. Ružiče Barić, fra Anđela Zvizdovića i fra Emanuela Hoška. Istaknuo je da kod franjevaca postoji kultura sjećanja i kultura bilježenja. Izrazio je zadovoljstvo i radost što Leksikografski zavod nije morao sam skupljati građu za Leksikon. *Građa nam je ponuđena, donesena ... tj. moglo je biti i bez nas ...* Spomenuo je da su mnogi redovnici tijekom 60 godina postojanja Leksikografskog zavoda radili za Zavod. Zgodno je dodao: *Ove godine nama je 60, a franjevcima 801 godina*. Podsjetio je da je Krleža pisao opore tekstove o fratrima (npr. „Na lađi“), ali i da je rekao da će u ovoj kući (tj. Leksikografskom zavodu) *fratri dobiti svoje mjesto*. I dobili su ga. Rekao je da se iz Krležinih bilježaka iščitavaju dva ključa po kojima bi Krleža uvrštavao fratre u Leksikon: 1. bosanski fratri, 2. sve što je do 18. stoljeća može ući unutra, što je kasnije, ne može. S poštovanjem i osjećajem ispričao je susret na Dančama sa s. Ružicom: *Bila je Velika subota ... jedna časna sestra sa Danča ...* Jednako osjećano govorio je i o franjevačkom samostanu u Fojnici, gdje se čuva povelja što ju je od Sultana dobio fra Anđeo Zvizdović. Istaknuo je da Leksikografski zavod priprema u suradnji s Franjevačkom provincijom Bosnom Srebrenom „*Malu enciklopediju Bosne Srebrene*“. Pojasnio je ključ uvrštanja u Leksikon kojim se željelo predstaviti što je franjevačka kultura kao kultura univerzuma.

Treći govornik, akademik Žarko Dadić, govorio je 18 minuta o doprinosu franjevaca na kulturnom i znanstvenom području, prije svega na području prirodnih znanosti. Istaknuo je da su franjevci imali ogromnu ulogu u kulturi kao nastavnici na franjevačkim učilištima, javnim školama, ali i drugačije. Spomenuo je rukopis anonimnog franjevca iz 14. stoljeća (u Zadru), koji pokazuje koliki je bio doprinos franjevaca već tada. Tu postoji veza Oxford-Zadar. Prirodoznanstvo, filozofija i teologija su područja na kojima su mnogi franjevci dali velike doprinose. Kao jednoga od najslavnijih spomenuo je fra Jurja Dragišića (15./16.st.). Rekao je da su franjevačka učilišta vrlo stara u hrvatskom narodu, ali nemamo o njima sve podatke. Tek od 17. i 18. stoljeća imamo podatke. U Leksikonu ima jako mnogo franjevaca koji su djelovali na tim učilištima. Ostavili su mnogo teza, skripata, rukopisa ... To nije moglo sve ući u Leksikon, ali znamo da je bio velik broj tih ljudi. Iz tih spisa vidimo kako se tada razvijalo školstvo, kako se transformirao pristup prema znanstvenim stavovima (posebno prema prirodnoznanstvenim). Iz toga se može iščitati da se znanstveno mišljenje mijenjalo, nije se ni u svijetu uvijek prihvaćalo ono najnovije, a u tim tezama je bilo toga dosta, posebno u 18. stoljeću. Oko 1760. godine nastupila je promjena pa su tada u tim spisima sadržana najsvremenija znanstvena stajališta. Neka učilišta zabranio je car Josip II, ali već od 1801. ponovno su počela raditi. Dadić je spomenuo da je fra Josip Pavišević, kao sljedbenik fratra Fortunata iz Brescie, oko 1770. godine krenuo drugačijim putem: svojim književnim djelima iz ratničke proze prvi je među slavonskim književnicima počeo pisati o temama koje ne slijede uobičajeni program katoličke književnosti u posttridentinskom vremenu. Kao prenositelje modernih ideja Dadić je spomenuo fra Andriju Dorotića (u Dalmaciji) i fra Nikolu Marinovića (u Varaždinu). Ima još nešto važno, naglasio je Dadić: Školski tekstovi iz matematike na hrvatskom jeziku. Fra Mate Zoričić iz Dalmacije dao je prvi tekst (priručnik) aritmetike na hrvatskom jeziku, što je imalo ogromnu ulogu u prosvjeti puka u Dalmaciji. Fra Matija Petar Katančić dao je prijevod udžbenika iz matematike, tada veoma važan, jer je na hrvatskom jeziku. Fra Ambroz Matić iz Bosne s latinskog je peveo na hrvatski također udžbenik iz matematike. Neki su franjevci mnogo značili u znanosti, ali su pogubljeni 1945. Fra Josipa Olujića ubili su partizani u Sinju. Završio je matematiku i fiziku u inozemstvu, vani je i doktorirao. Oko 1920. nuđeno mu je da dođe na fakultet, ali nije htio. On se tada više dao na paleontologiju. Danas se njime više bave mladi, proučavaju ga. Fra Marijan Blažić, biolog, poznat i priznat u ono vrijeme, ali je stradao od partizana na Daksi.

Četvrti govornik, fra Emanuel Hoško, govorio je kao jedan od urednika Leksikona (uz Peju Čoškovića i fra Vicka Kapitanovića). Govorio je 12 minuta. Započeo je: *Vjerujem da imate dobro oko i da ste zamjetili kravate kod glavnog ravnatelja Leksikografskog zavoda i kod Ines ... i znak Tau ..* Rekao je da je Leksikon djelo svih pripadnika franjevačkog pokreta kako u Hrvatskoj tako i u Bosni i Hercegovini. Biografije je pisalo 99 suradnika, među njima i ugledna franjevačka imena. Popis biografija otkriva i potvrđuje visok stupanj zajedništva i jedinstva

svih hrvatskih franjevačkih zajednica i to čak do te mjere da predstavlja važnu oznaku franjevačkog identiteta... Naveo je tri glavna uvjeta za uvrštavanje u Leksikon: **1.** da je osoba ispunila svoje dane na zemlji, **2.** da je uživala i da u hrvatskoj kulturnoj i crkvenoj javnosti, napose u povijesti zajednice kojoj pripada, još uvijek uživa poštovanje zbog svojih djela i svog života, **3.** da se našao netko tko je bio spreman napisati biografiju (o njoj), što baš i nije bilo lako. Spomenuo je da ideja o Leksikonu potječe od fra Hadrijana Boraka.. Njega, fra Emanuela, poglavari su zadužili s realizacijom tog projekta 1988. godine. Rad je nastavio fra Vicko Kapitanović 1991. godine. Fra Vicko je učinio vrlo mnogo, ali nije uspio uspostaviti suradnju s Leksikografskim zavodom. U međuvremenu je, zbog promjene poglavara, rad na Leksikonu odložen. Tek prije dvije godine netko se u Vijeću franjevačkih zajednica sjetio da postoji Kapitanovićev rukopis. I to je onda meni povjereno, rekao je Hoško.

Na kraju je dvije minute govorio kardinal Bozanić: *Čestitam! Ovo djelo je potrebno upravo vama ...Čestitam i Leksikografskom zavodu što je otvorio svoja vrata i proširio krov ...Ovaj Leksikon je nešto živo, što ulazi u našu kulturu, u naše zajedništvo .. Leksikon omogućava susret s onima s kojima se ne možemo drugačije susresti.*

a.m.

NAPOMENA:

U ovom broju i u nekoliko sljedećih brojeva glasila ZAJEDNO objavljujemo na zadnjim stranicama u nastavcima prijevod brošure što ju je izdala **Kongregacija za klerike** pod naslovom ***Euharistijsko klanjanje za posvećenje svećenika i duhovno majčinstvo***, a kad izađu svi nastavci, brošuru ćemo kao cjelinu, dotjeranu i opremljenu pripadajućim ilustracijama, poslati elektroničkom i/li običnom poštom svim primateljima glasila. Primatelji glasila ne moraju se, dakle, sami truditi i sastavljati objavljene nastavke u cjelinu.

(1.dio)

KONGREGACIJA ZA KLERIKE

EUHARISTIJSKO KLANJANJE ZA POSVEĆENJE SVEĆENIKA

I DUHOVNO MAJČINSTVO

Prijevod 2. njemačkog izdanja iz 2009. godine

KONGREGACIJA ZA KLERIKE

Pismo što ga je Kongregacija objelodanila s ciljem promicanja euharistijskog klanjanja za
posvećenje svećenika
i duhovnog majčinstva

ČASNI SUBRATE U BISKUPSKOJ SLUŽBI,

postoje doista mnoge stvari koje se moraju poduzeti za autentično dobro klera i u korist pastoralne službe, koja se treba pokazati plodnom u današnjim datostima. Bez straha pred poteškoćama i mukama želimo se suočiti s tim izazovom. Budući pak da djelovanje prima svoje određenje od postojanja i da je duša svakog apostolata bliskost s Bogom, namjeravamo dati duhovni impuls koji produbljuje svijest u pogledu ontološke veze između svećeništva i Euharistije te između svećeništva i posebnog majčinstva što ga Marija vrši prema svećenicima. Želimo uz pomoć vječnog klanjanja stvoriti neprekidan molitveni lanac te na taj način doprinijeti posvećenju klera. Stoga želimo ohrabriti Bogu posvećene žene da – po uzora Preblažene Djevice, majke Vječnog Svećenika i suradnice u njegovom otkupiteljskom djelu – na duhovan način „posvoje“ svećenike, kako bi im pomagale samožrtvovanjem, molitvom i pokorom. Tko se klanja, uvijek obavlja i pomirbeni čin za vlastite pogreške. Pod sadašnjim uvjetima predlažemo da se uključi i posebna nakana u tom smislu.

Tradicija nam stalno doziva u sjećanje da se tajna i postojanje Crkve ne mogu iscrpsti niti u njezinim hijerarhijskim strukturama, niti u liturgiji, sakramentima ili zakonskim odredbama. Unutarnju bit Crkve i prvobitni izvor njezine posvećujuće snage treba prije tražiti u njezinom mističnom jedinstvu s Kristom.

Nauk pa čak i struktura dogmatske konstitucije o Crkvi (*Lumen Gentium*) potvrđuju da se to jedinstvo ne može zamisliti odvojeno od one osobe, koja je Majka Utjelovljene Riječi i koju je Isus htio imatu usko sjedinjenu sa sobom za spas cijeloga ljudskog roda.

Nije slučaj da je istoga dana, kada je proglašena dogmatska konstitucija o Crkvi – 21. studenog 1964. – papa Pavao VI. proglasio Mariju „Majkom Crkve“, to jest majkom svih vjernika i svih njihovih pastira.

Drugi Vatikanski Sabor se u odnosu na Preblaženu Djevicu izražava na sljedeći način: „Time što je Krista začela, rodila, hranila, u hramu ga Ocu prikazala, i sa svojim Sinom, dok je na križu umirao, trpjela, na sasvim je osobit način sudjelovala u Spasiteljevu djelu, poslušnošću, vjerom, ufanjem i žarkom ljubavlju, da obnovi vrhunaravni život duša. Radi toga nam je postala majkom u redu milosti“ (LG 61).

Ne dodajući i ne oduzimajući ništa jedincatoj Kristovoj posredničkoj funkciji, Blažena Djeвица Marija se u Crkvi priznaje i zaziva kao Odvjetnica, Pomoćnica, Pomagačica i Posrednica. Ona je uzor majčinske ljubavi koja mora prožimati sve one koji sudjeluju u apostolskom poslanju Crkve za preporod ljudi (usp. LG 65).

Svjesni tih nauka, koji pripadaju ekleziologiji Drugog Vatikanskog Sabora, vjernici upravljaju svoj pogled na Mariju, svijetleći primjer svih krjeposti, na koji su pozvani da ga slijede. Oni trebaju oponašati nju, prvu učenicu Kristovu, nju, majku, kojoj su u Ivanovoj osobi pod križem povjereni svi učenici. Time što postaju njezinim sinovima i kćerima, ona ih uvodi u pravi smisao života u Kristu.

Upravo na temelju položaja i uloge koja pripada Preblaženoj Djevici Mariji u povijesti spasenja naša je namjera povjeriti sve svećenike na sasvim poseban način Mariji, majci Vječnog Velikog Svećenika, oživotvorujući u Crkvi *molitvenu inicijativu u čijem središtu stoji vječno euharistijsko klanjanje tako da se iz svakog dijela Zemlje trajno uzdiže Bogu glas klanjajuće Crkve i sa specifičnim nakanama prikazuju zahvalne molitve, hvalospjev i žrtve pomirnice, kako bi se probudio dovoljan broj svećeničkih zvanja. Istovremeno trebaju na taj način u obliku duhovnog majčinstva, nošenog od Otajstvenog Tijela, biti praćeni oni koji su već pozvani na svećeničku službu te su se kao takvi u biti suobličili jedinome Vrhovnom Svećeniku. Tako trebaju oni sve više i više služiti Gospodinu i braći kao oni koji s jedne strane stoje „u“ Crkvi, s druge pak strane stoje „nasuprot“ Crkvi, stupajući na Kristovo mjesto i predstavljajući ga kao Glavu, Pastira i Zaručnika Crkve (usp. PdV, 16).*

Stoga molimo sve mjesne ordinarije, koji na poseban način cijene za Crkvu specifični i nezamjenjivi karakter posvećenog svećeništva i koji su svjesni hitnosti jedne takve zajedničke akcije glede toga, da se aktivno založe te tamo, gdje god im je povjeren dio Božjeg naroda, promiču formiranje pravih cenakula, u kojima se klerici, redovnici i laici u duhu pravog zajedništva, iskrenog popravljanja i čišćenja, međusobno ujedinjeni, posvećuju molitvi u obliku trajnog euharistijskog klanjanja.

Neka Marija, majka jedinoga Vječnog Velikog Svećenika, blagoslovi ovu inicijativu i uložiti zagovor kod Boga, kako bi iz toga proizišla autentična obnova svećeničkih načina života u smislu jedino mogućeg uzora: Isusa Krista, Dobroga Pastira.

U zajednici s Crkvom srdačno Vas pozdravljam u duboko doživljenoj kolegijalnoj povezanosti

Claudio Card. Humes
prefekt

+ Mauro Piacenza
tajnik

Iz Vatikana, 8. prosinca 2007.
na blagdan Marijina Bezgrješnog Začeca

U jednom pismu, napisanom 22. siječnja 2009. Kongregaciji za kler, kardinal državni tajnik Tarcisio Bertone izrazio je živahnu radost koju osjeća Sveti Otac zbog širenja što ga je postigla inicijativa za euharistijsko klanjanje za posvetu svećenika i duhovno majčinstvo. Pozivajući na tu praksu i hrabreći, Papa Benedikt XVI. podjeljuje svoj apostolski blagoslov onima koji se pridruže toj inicijativi.

„MOLITE GOSPODARA ŽETVE DA POŠALJE RADNIKE!“

„Molite Gospodara žetve da pošalje radnike!“ To znači: Žetva je tu, ali Bog se želi poslužiti ljudima da se ona unese. Bog treba ljude. Treba takve koji će reći: Da, spreman sam postati žetveni radnik, spreman sam pomoći da ta žetva, koja dozrijeva u ljudima, stvarno može ući u žitnice vječnosti i postati Božja vječna zajednica radosti i ljubavi.

„Molite Gospodara žetve!“ To kaže i ovo: Zvanja ne možemo jednostavno „praviti“, ona moraju doći od Boga. Ne možemo, kao možda u drugim zvanjima, ciljanim menadžmentom, odgovarajućim staregijama, tako reći jednostavno regrutirati ljude. Zvanje mora uvijek naći put od Božjeg srca do čovjekova srca. Pa ipak: Upravo da bi ono moglo stići u ljudsko srce, potrebna je i naša suradnja.

Moliti Gospodara žetve za to, to prije svega znači moliti (se Bogu) za to, protresti njegovo Božansko Srce i reći: „Ipak, učini! Probudi ljude! Zapali u njima oduševljenje za Evanđelje i radost zbog Evanđelja. Učini da spoznaju da je ono blago iznad svih blagâ

i da onaj tko ga otkrije mora ga dalje davati!“

Mi protresamo Božje Srce. Ali moliti Boga ne događa se upravo samo u molitvenim riječima, nego prije svega i u tome da riječ postaje djelo te tako iz našeg molećeg srca u druga srca preskače iskra radosti zbog Boga, radosti zbog Evanđelja, spremnosti reći „da“. Kao moleći ljudi, kao oni koji su ispunjeni njegovim svjetlom, dolazimo drugima, uvlačimo ih u svoju molitvu te tako i u nazočnost Boga koji onda čini svoje. U tom smislu želimo uvijek iznova moliti Gospodara žetve, protresti njegovo Srce a s njim u svojoj molitvi dotaknuti i srca ljudi da Bog po svojoj volji u njima može učiniti da dozrije „da“, spremnost; a onda postojanost da kroz sve te zbrke vremena, kroz žegu dana a i kroz tamu noći vjerno ostanu u njegovoj službi i od njega uvijek iznova spoznaju – makar je to mučno – da je ta muka lijepa, da je korisna, jer pomaže doći do onog pravog, naime da ljudi prime ono na čemu će graditi: Božje svjetlo i Božju ljubav.

BENEDIKT XVI.

SUSRET SA SVEĆENICIMA I ĐAKONIMA U FREISINGU, 14. RUJNA 2006.

Izdaje:

Vijeće franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini

**Tajništvo: Prilaz Gjure Deželića 75, HR-10000 Zagreb, tel.: (01) 3765-061, faks: (01) 3765-062, mob.:098/9244-901,
e-mail: vfz-tajnistvo@zg.htnet.hr**

Odgovara: dr. fra Ivan Sesar, predsjednik Vijeća

Uređuje: Anto Matković, tajnik Vijeća